

Kunnskapsdepartementet

Vår ref: 2019/1755
Vår dato: 30.08.2019Deres ref: 19/3307
Deres dato: 28.06.2019**19/3307 Svar på høring om forslag til endringer i statsborgerloven og statsborgerforskriften – behandling av personopplysninger og automatiserte avgjørelser**

Vi viser til Kunnskapsdepartementets brev 28. juni, 2019 om høring av forslag til endringer i statsborgerloven og statsborgerforskriften. Nedenfor følger Kompetanse Norges innspill.

Det er positivt at departementet gjør endringer i loven og i forskriften med sikte på å gi berørte myndigheter et tilstrekkelig og klart rettslig grunnlag for behandling av personopplysninger i statsborgersaker. Kompetanse Norge anser at vårt hjemmelsgrunnlag til å behandle personopplysninger er godt forankret i gjeldende introduksjonslov med tilhørende forskrifter. Vi mener at det er positivt at vårt behandlingsgrunnlag og ansvar i sin helhet er forankret i gjeldende introduksjonslov da dette gir klarhet og sammenheng, både rettslig og faktisk. Kompetanse Norge anser derfor at forslaget fra departementet slik det nå foreligger i all hovedsak ikke har direkte konsekvenser for vårt ansvar i ivaretagelsen av personvernet.

Vi har likevel noen merknader, som begrenser seg til forslaget til ny § 29 b med tilhørende forskrift.

Kompetanse Norges ansvar og behandlingsgrunnlag

Kompetanse Norges behandling av personopplysninger på statsborgerfeltet er avgrenset til overføring av prøveresultater med personopplysninger. Vår hjemmel for behandling av personopplysninger er ivaretatt med en generell lovbestemmelse i gjeldende introduksjonslov §§ 25 til 25 b, samt i Forskrift om behandling av personopplysninger etter introduksjonsloven § 14 første ledd. Videre er Kompetanse Norges ansvar til å overføre opplysninger om prøveresultater til utlendingsmyndighetene ivaretatt i forskriftens § 14 annet ledd. Vi anser at «utlendingsmyndighetene» i denne sammenheng også inkluderer overføring av opplysninger om prøveresultater til statsborgermyndighetene, til tross for at sistnevnte myndigheter ikke er nevnt eksplisitt i den aktuelle bestemmelsen. Begrunnelsen for denne oppfatningen er at det i forskriftens § 14 annet ledd synes å ligge en slik forutsetning, ettersom ansvaret for overføring omfatter behandling av søknader etter utlendingsloven og statsborgerloven. I dag overføres prøveresultatene fra det prøveadministrative systemet (PAD), via IMDinett til utlendingsdatabasen (UDB), noe som innebærer overføring av prøveresultater som kan både brukes til saksbehandling etter utlendingsloven og etter statsborgerloven.

Innspill til ny § 29 b

Departementets forslag til ny § 29 b omtaler saksbehandlingsorganets rett til å pålegge andre organer å utlevere opplysninger i forbindelse med statsborgersaker. Formuleringen om at saksbehandlingsorganet kan «pålegge følgende organer å utlevere opplysninger» tilsier at

PostadressePostboks 236 Sentrum
N-0103 Oslo**Besøksadresse**Karl Johans gate 7, Oslo
Rådhusgaten 2, Bergenpostmottak@kompetansenorge.no
kompetansenorge.no
Telefon: 23 38 13 00Org.nr.: 974 788 985
Kontonr.: 8276 01 00389

organene som omtales i bokstav a) til i) er uttømmende for hvilke organer som har opplysningsplikt. Denne antagelsen er styrket ved at tilhørende paragrafer i statsborgerforskriften, § 14-1 til 14-8 i forslaget, omtaler opplysningsplikten til organene i ny § 29 b, bokstav a) til i).

Vi mener at dersom ny § 29 b skal være uttømmende for organer som behandler og overfører personopplysninger i forbindelse med statsborgersøknader, vil det i minste være fordelaktig å omtale Kompetanse Norge som et av organene statsborgermyndighetene etter ny § 29 b har rett til å kreve opplysninger fra i saksbehandlingen. Til tross for at vi anser at vår opplysningsplikt overfor statsborgermyndighetene i forbindelse med behandlingen av søknader om statsborgerskap er tilstrekkelig hjemlet i introduksjonsloven, mener vi at dersom § 29 b skal være fullstendig, må vår rolle og vårt ansvar i denne sammenheng tydeliggjøres i statsborgerloven med tilhørende forskrift.

En eksplisitt omtale av Kompetanse Norge i ny § 29 b vil tydeliggjøre at statsborgermyndighetene har lovfestet rett til å utkreve opplysninger direkte fra Kompetanse Norge i forbindelse med statsborgersaker, i form av resultater på statsborgerprøven og avsluttende prøver i norsk og samfunnskunnskap. Slik forslaget foreligger er det en viss risiko for at det i statsborgerloven isolert sett vil virke som at statsborgermyndighetene kun har lovfestet rett til å kreve opplysninger om prøveresultater fra kommunene, ref. statsborgerforskriftens § 14-5, ny § 14-6 i forslaget.

Forøvrig mener vi at det å ta inn Kompetanse Norge i rekken av organer med opplysningsplikt overfor statsborgermyndigheten i ny § 29 b vil sikre god konsistens i regelverket, og vil samtidig belyse forholdet mellom vårt behandlingsgrunnlag og opplysningsplikt hjemlet i introduksjonsloven og i statsborgerloven. Til sammenligning er dette forholdet belyst for politiet som et involvert organ i gjeldende § 29 bokstav a, forslagets § 29 b bokstav a, og i politiregisterloven § 30 med tilhørende forskrift: statsborgermyndighetene har etter statsborgerloven hjemmel til å pålegge politiet å utlevere opplysninger i forbindelse med behandlingen av statsborgersaker, mens politiet etter Forskrift om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten § 9-6, nummer 9 har hjemmel til å overføre opplysninger til utlendingsmyndighetene for deres bruk i saker etter utlendingsloven og etter statsborgerloven.

Dersom ny § 29 b, bokstav a) til i) ikke skal være uttømmende for involverte organer, foreslår vi at formuleringen «pålegge følgende organer å utlevere opplysninger» endres slik at dette gjenspeiles.

Med vennlig hilsen

Anders Fremming Anderssen
Direktør (fung.)

Espen Brynsrud
Avdelingsleder (fung.)

Dokumentet er elektronisk godkjent og har dermed ingen signaturer

Postadresse

Postboks 236 Sentrum
N-0103 Oslo

Besøksadresse

Karl Johans gate 7, Oslo
Rådhusgaten 2, Bergen

postmottak@kompetansenorge.no
kompetansenorge.no
Telefon: 23 38 13 00

Org.nr.: 974 788 985
Kontonr.: 8276 01 00389